

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Us Gesinshûs In Nij Begjin Augustinusga

Toezicht nieuwe jeugdhulpaanbieder

Rapport Us Gesinshûs In Nij Begjin, Augustinusga

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Wij zijn trots op alle groene punten! Gezien het feit dat we nog maar net een gezinshuis zijn en ook net verhuisd zijn.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

We gaan met alle oranje punten aan de slag. Niet alleen om dit groen te krijgen, maar ook om ons door te ontwikkelen want werken in de jeugdzorg verandert altijd en gaat altijd door. Daarnaast doordat de inspectie ons attendeerde op vrijheidsbeperkende maatregelen willen we ons hier graag in verdiepen en zijn we dat inmiddels gaan doen. We willen tenslotte de beste zorg leveren die we kunnen.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Jeugdigen en ouders zullen merken dat wij ons uiterste best doen om de jeugdigen de beste zorg te geven zover wij kunnen, omdat wij ons verdiepen in hun problematiek maar ook zoeken naar oplossingen om hier mee om te gaan en ons blijven door ontwikkelen door middel van cursussen en opleidingen om de zorg die we leveren goed te kunnen blijven doen.

Conclusie van de inspectie

De inspectie is positief over de manier waarop de gezinshuisouders erin geslaagd zijn een gezinsgericht pedagogisch klimaat neer te zetten waarin de jeugdigen zich kunnen ontwikkelen. Gesinshûs In Nij Begjin biedt in afstemming met QGW en andere betrokken hulpverleners verantwoorde hulp waarbij de problematiek van de jeugdigen goed in beeld is en het (biologische) netwerk betrokken wordt.

De gezinshuisouders en QGW hebben de inspectie laten weten al actief aan de slag te zijn met de aandachtspunten en verbeterpunten uit het rapport. De inspectie is positief over de lerende houding van gezinshuisouders en hoofdaannemer QGW. De inspectie heeft er vertrouwen in dat het gezinshuis en QGW de verbeteringen realiseren.

1 Inleiding

In februari 2024 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) toezicht uit bij Gesinshûs In Nij Begjin in Augustinusga.

Aanleiding

De inspectie ziet een aanbieder van jeugdhulp als 'nieuwe jeugdhulpaanbieder' tot maximaal anderhalf jaar nadat de aanbieder is gestart met het zelfstandig verlenen van jeugdhulp aan eigen jeugdigen. Voor het toezicht op nieuwe jeugdhulpaanbieders is een selectie gemaakt van de normen uit het JIJ-kader.

Doel van het toezicht was om te bepalen of Gesinshûs In Nij Begjin verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het 'JIJ kader – nieuwe jeugdhulpaanbieder'. Dit toetsingskader bestaat uit zeven normen die vallen onder drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur.

Het toetsingskader is te vinden op: www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving Gesinshûs In Nij Begjin

In juli 2023 zijn gezinshuisouders gestart met Gesinshûs In Nij Begjin. Het gezinshuis staat geregistreerd bij de Kamer van Koophandel als vennootschap onder firma onder nummer 90391217. Vanuit eerdere (crisis)pleegzorg hebben de gezinshuisouders al lange en ruime ervaring opgedaan ten aanzien van de zorg voor pleeg- en gezinshuiskinderen. Gezinshuisouders zijn gestart als pleegouders en zijn later verder gegaan als meeleefgezin. Gezien de complexe problematiek van de jeugdigen waar gezinshuisouders al hulp aan boden hebben zij de stap gezet om als gezinshuis verder te gaan. De gezinshuisouders willen de jeugdigen vooral een warme en veilig plek bieden waar ieder kind zichzelf mag zijn. De warmte en gezelligheid in een gezinsgericht klimaat staan voor gezinshuisouders centraal.

Het gezinshuis is gevestigd in een vrijstaande woning in Augustinusga. Hier zijn de gezinshuisouders in de zomer van 2023 naar toe verhuisd. De woning straalt een warme en huiselijke sfeer uit en er is veel ruimte om de woning heen. Gezinshuisouders geven aan dat de woning nog niet helemaal af is. Er zijn plannen om het huis nog verder uit te bouwen en de tuin moet nog verder vormgegeven worden.

Op het moment van toezicht verblijven vijf jeugdigen in de leeftijd van één tot elf jaar in het gezinshuis. Deze jeugdigen kunnen om verschillende redenen niet meer thuis wonen en hebben een perspectief-biedende plek gekregen binnen dit gezinshuis. De geboden hulp wordt gefinancierd vanuit de Jeugdwet. Drie van de vijf jeugdigen wonen al vanaf dat ze één jaar oud zijn bij gezinshuisouders. Daarnaast wonen er vier biologische kinderen van gezinshuismoeder in het gezinshuis en komen de twee biologische kinderen van gezinshuisvader om het weekend in het gezin.

Het gezinshuis werkt als onderaannemer van Quatrebras Gezinsgericht Wonen (hierna: QGW). De financiering en plaatsing van de jeugdigen verloopt via deze hoofdaannemer. QGW is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van hulp die aan de jeugdigen geboden wordt. Vanuit QGW zijn zowel een gedragswetenschapper als een gezinsbegeleider verbonden aan het gezinshuis. Deze gezinsbegeleider is tevens de bestuurder van QGW (hierna: gezinsbegeleider). Ten tijde van het toezicht is de vaste gedragswetenschapper vijf weken afwezig. QGW heeft een vervangend gedragswetenschapper aangenomen voor deze periode. Deze vervangend gedragswetenschapper is SKJ-geregistreerd en voor minimaal zestien uur tot maximaal vierentwintig uur per week beschikbaar voor vier gezinshuizen en twee woongroepen.

Gezinshuismoeder heeft een opleiding in de pedagogiek gevolgd maar niet volledig afgerond. Gezinshuisvader heeft jarenlang zijn eigen bedrijf in de bouw gehad, maar is hier recent mee gestopt om zich ook fulltime te kunnen richten op het gezinshuis. Gezinshuisouders zijn sinds januari 2024 allebei fulltime werkzaam in het gezinshuis. Momenteel is er geen plek voor nieuwe jeugdigen in dit gezinshuis.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners (norm 1.1);
- Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen (norm 2.1);
- De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp (norm 3.2);
- De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp (norm 3.3).

Verbetering is nodig op de volgende normen:

- De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving (norm 1.5).

Op de volgende normen constateerde de inspectie met name positieve punten maar zijn tevens aandachtspunten geformuleerd:

- Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht (norm 2.3);
- De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen (norm 3.4).

Het gezinshuis en hoofdaannemer QGW hebben in hun reactie laten weten met de aandachtspunten en verbeteracties aan de slag te gaan. Inmiddels zijn er al verbeteracties doorgevoerd. Het gezinshuis en QGW geven aan dat er geen vrijheidsbeperkende maatregelen meer toegepast worden in het gezinshuis. Er zijn alternatieven besproken en deze worden nu ingezet. Daarnaast heeft het gezinshuis laten weten dat de gezinshuismoeder inmiddels geslaagd is voor haar EVC traject en de SKJ registratie is aangevraagd.

Vervolg

De inspectie vindt het positief dat het gezinshuis en QGW direct met de aandachtspunten uit het rapport aan de slag zijn gegaan. De inspectie acht Gesinshûs In Nij Begjin in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat zij in afstemming met QGW alle verbetermaatregelen doorvoert. De inspectie volgt de verbeteracties vanuit het reguliere toezicht.

Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is. De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Beeld

**Gezonde
ontwikkeling**

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

Gedeeld en actueel beeld

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, de gedragswetenschapper, jeugdigen, de gezinsbegeleider en uit de cliëntdossiers blijkt dat de betrokken hulpverleners een gedeeld en actueel beeld van de jeugdigen, hun ouders en het netwerk hebben. Gezinshuisouders weten wat deze jeugdigen meegemaakt hebben, wat hun problematiek is en wat hierin wel of niet passend is. Ook hebben de gezinshuisouders goed zicht op de wensen, behoeften en mogelijkheden van de jeugdigen. Daarnaast onderhouden zij contact met het netwerk van de jeugdigen. Zo zijn er regelmatig (begeleide) bezoeken momenten en gaan de jeugdigen naar (groot)ouders of familie toe. Op die manier hebben de gezinshuisouders ook een beeld van wat er in een gezin van herkomst speelt. De gezinshuisouders hebben regelmatig overleg met verschillende hulpverleners, voogden, scholen of andere professionals die bij de jeugdigen betrokken zijn.

“Bij een nieuwe plaatsing ontfermt iedereen zich er eigenlijk over. Alle kinderen hebben een stem en dragen bij aan het bieden van een warme plek. Kinderen gaan daardoor snel mee in de flow” *Gezinshuisouders*

Nieuwe aanmelding

Nieuwe aanmeldingen verlopen via de hoofdaannemer QGW. De gezinshuisouders, gezinsbegeleider, gedragswetenschapper en eventuele betrokken voogden of hulpverleners maken bij een nieuwe aanmelding gezamenlijk afwegingen of een jeugdige past in dit gezinshuis. Zowel de gezinshuisouders als de gezinsbegeleider van QGW kunnen goed verwoorden wat wel of niet passend is in dit gezin en hoe een aanmelding verloopt. Er is een gezinsprofiel opgesteld waaruit een duidelijk beeld naar voren komt van de in- en exclusiecriteria van dit gezinshuis en waar de krachten en valkuilen liggen van gezinshuisouders. Op basis hiervan wordt er een matching gedaan waar de gezinsbegeleider en gedragswetenschapper bij betrokken is. Daarna volgt er een intake- en kennismakingsgesprek.

QGW heeft een intake formulier opgesteld die gebruikt wordt bij een nieuwe plaatsing en het kennismakingsgesprek. Hierin wordt aandacht besteed aan de achtergrond van de jeugdige en het gezin, de probleemverheldering en de risicotaxatie en ontwikkelingsanamnese worden doorgenomen. Daarnaast worden er vooral vragen aan de jeugdige zelf gesteld. De inspectie heeft dit formulier ingezien.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

Inzet vrijheidsbeperkende maatregelen

Tijdens het gesprek met de gezinshuisouders en de gezinsbegeleider komt naar voren dat er vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast terwijl dit niet is toegegaan in de open jeugdhulp. Zo vertelt één van de gezinshuisouders één van de jeugdigen bij een woede-uitbarsting op schoot te nemen en vast te houden totdat hij of zij weer rustig is. Uit de gesprekken blijkt dat de gezinshuisouder dit structureel toepast. Daarnaast draaien gezinshuisouders in sommige gevallen de buitendeur op slot. Dat doen zij bijvoorbeeld als één van de jeugdigen in een boze bui is en dreigt weg te lopen.

De gezinshuisouders vertellen hiermee de veiligheid te willen waarborgen, zodat de jeugdige niet zomaar de straat op loopt. Daarnaast vertellen zij oog te hebben voor de veiligheid van de andere jeugdigen in het gezin. Ook nemen de gezinshuisouders 's avonds de telefoons in van de jeugdigen en beperken zij de toegang tot de wifi. De gezinshuisouders zetten deze maatregelen in vanuit pedagogisch perspectief, omdat zij het belangrijk vinden dat de jeugdigen goed slapen en uitgerust naar school gaan.

De inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen en de hierbij gemaakte (multidisciplinaire) afwegingen vanuit de veiligheid van de jeugdigen en het opvoedperspectief zijn niet terug te vinden in de cliëntdossiers of zorgplannen. Tijdens het inspectiebezoek geven gezinshuisouders aan te gaan kijken naar alternatieven en hiervoor expertise in te schakelen. Ook de gezinsbegeleider geeft aan dat er aandacht voor is en de komende periode aan de slag gaat met het afbouwen van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen.

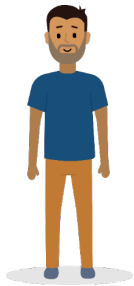
Ontwikkelingsgericht en veilige (fysieke) omgeving

Alle jeugdigen hebben in het gezinshuis een eigen slaapkamer. Gedurende de rondleiding ziet de inspectie dat één van de jeugdigen geen raam heeft op zijn eigen slaapkamer. De gezinshuisouders en gezinsbegeleider vertellen dat twee broers tot voor kort bij elkaar op de kamer sliepen, op verzoek van de gezinsvoogd. Omdat beide jeugdigen elkaar stoorden en dit niet passend bleek bij de ontwikkeling van de jeugdigen, hebben gezinshuisouders voor beiden een eigen slaapkamer gecreëerd. Eén van deze slaapkamers heeft geen raam. Gezinshuisouders geven aan een offerte te hebben aangevraagd voor het realiseren van een dakraam. Hiernaast slaapt één van de andere jeugdigen in een kleine kamer waar slechts ruimte is voor een kinderbed en wat speelgoed.

Gezinshuisvader geeft tijdens de rondleiding aan dat het gezinshuis momenteel nog niet voldoet aan de eisen die gesteld worden aan brandveiligheid. Er staat volgens gezinshuisouders een afspraak gepland met een extern bedrijf die gaat kijken naar de brandveiligheid en vluchtroutes in het gezinshuis.

Rondom het gezinshuis is veel ruimte en een grote tuin aanwezig. Door de grootte van de tuin is deze onoverzichtelijk en er is geen omheining aanwezig. In het achterste deel van de tuin liggen zonnepanelen. In het voorstel deel staat een trampoline. De gezinshuisouders vertellen de tuin opnieuw te gaan aanleggen.

Het gezinshuis straalt een warme en huiselijke sfeer uit. Op de kamers van de jeugdigen zijn persoonlijke spullen en foto's te zien, en er is speelgoed aanwezig passend bij de leeftijd. De kamers zijn verdeeld over het gezinshuis en er is geen onderscheid te zien tussen de gezinshuis kinderen en de biologische kinderen. Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, gezinsbegeleider en gedragswetenschapper blijkt dat de gezinshuisouders vanuit warmte en betrokkenheid het gezinsklimaat creëren. Gezinshuisouders zijn betrokken en liefdevol naar de jeugdigen en willen ze een fijn en prettig thuis bieden.

"Gezinshuisouders zijn warm,
liefdevol en gemotiveerd om het
goed te doen"
Gedragswetenschapper

Daarnaast stimuleren de gezinshuisouders de ontwikkeling van de jeugdigen. Uit de gesprekken blijkt dat hier aandacht voor is tijdens de persoonlijke gesprekken die gezinshuisouders minimaal maandelijks met alle jeugdigen hebben. Jeugdigen hebben hierin veel inbreng en mogen aangeven wat ze leuk vinden om te doen, bijvoorbeeld in de vakanties of op welke sport ze willen.

Verbeterpunten

- Op dit moment worden er vrijheidsbeperkende maatregelen ingezet in het gezinshuis. Hierbij gaat het om vastpakken/vasthouden, de buitendeur op slot draaien en het beperken van telefoon en internet gebruik. Op basis van hoofdstuk 6 van de Jeugdwet is voor het inzetten van vrijheidsbeperkende maatregelen buiten de gesloten jeugdhulp geen wettelijke grondslag. Er moet sprake zijn van een wettelijke grondslag¹ om vrijheidsbeperkende

¹ Voor jeugdigen met een psychiatrische aandoening is de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (Wvggz) van toepassing, voor jeugdigen met een verstandelijke beperking is dit de Wet zorg en dwang (Wzd). Daarnaast zouden vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden ingezet op grond van toestemming van het kind of de jongere (en/of zijn ouders), zoals bedoeld in artikel 7:450 van de Wet geneeskundige behandelovereenkomst (Wgbo). Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat de vrijheidsbeperkende maatregelen gericht moeten zijn op het vaststellen, genezen of voorkomen van een ziekte. Dit kan bijvoorbeeld bij behandeling van suïcidaliteit of een eetstoornis waarbij een kind of jongere open staat voor behandeling en daar, zonder enige druk van buiten, zelf toestemming voor geeft. Wanneer een

maatregelen toe te passen. Wel kan het nodig zijn om in het geval van een acute noodsituatie direct gevaar af te wenden met een vrijheidsbeperkende maatregel. Mocht van een noodsituatie sprake zijn, dan verwacht de inspectie dat Gesinshûs In Nij Begjin hiervoor dezelfde zorgvuldigheidseisen hanteert als voor jeugdigen met een gesloten machtiging in de JeugdzorgPlus².

De inspectie begrijpt dat het, gelet op de doelgroep die Gesinshûs In Nij Begjin jeugdhulp biedt en gezien de jonge leeftijd van de jeugdigen, een uitdaging kan zijn om een juiste balans te vinden tussen het zorgen voor veiligheid en bescherming en het bieden van voldoende mate van vrijheid. Tegelijkertijd strookt de huidige inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen niet met de wettelijke eisen die hierin worden gesteld. De inspectie verwacht dat Gesinshûs In Nij Begjin het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen zo snel mogelijk afbouwt in overleg met QGW en andere betrokken partijen en op zoek gaat naar alternatieven.

- In een gezinshuis is sprake van een gezinsgericht ontwikkelklimaat wanneer de ontwikkeling van jeugdigen wordt gestimuleerd. De inspectie verwacht dat dit positieve ontwikkelklimaat ook terug te zien is in een (veilige) fysieke omgeving van de jeugdigen. De inspectie verwacht dat Gesinshûs In Nij Begjin op korte termijn een raam creëert in de slaapkamer van één van de jeugdigen, de tuin voorziet van een passende omheining en zorgt dat de woning brandveilig is.

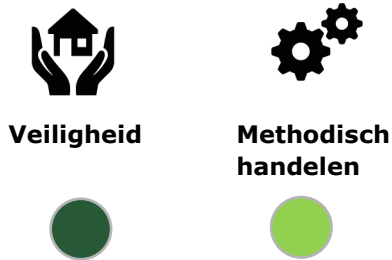
kind of jongere deze toestemming intrekt, is de inzet van de vrijheidsbeperkende maatregelen niet meer toegestaan. De Wgbo geldt niet voor jeugdigen die hulp krijgen voor gedragsproblemen, waar geen psychiatrisch ziektebeeld aan ten grondslag ligt.

² [Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen](#)

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1	Oordeel
 Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

Risico-inventarisatie

Het gezinshuis maakt gebruik van een risicotaxatie-instrument, waarmee de risico's breed in kaart gebracht worden op verschillende ontwikkelingsgebieden. Hierbij wordt onder andere een risicoschatting gemaakt gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, seksuele ontwikkeling en psychische problemen van een jeugdige. De gezinshuismoeder en de gedragswetenschapper vullen de risicotaxatie in, waarbij de gedragswetenschapper de eindverantwoordelijkheid heeft. De inspectie ziet in alle cliëntdossiers een actuele en ingevulde risicotaxatie. De risico's op de verschillende ontwikkelingsgebieden zijn ingedeeld in drie kleuren (groen, oranje en rood) waarbij rood betekent dat er sprake is van een hoog risico en groen een laag risico. Per ontwikkelingsgebied volgt er een onderbouwing en inschatting voor de ontwikkeling van de jeugdige en welke risico's wel of niet gezien worden.

Veiligheidsafwegingen

Gezinshuisouders, gezinsbegeleider en gedragswetenschapper vertellen in de gesprekken dat zij multidisciplinaire afwegingen maken met betrekking tot de veiligheid van de jeugdigen in het gezin. Wanneer er sprake is van mogelijke onveiligheid wordt er volgens de gezinshuisouders en de gezinsbegeleider een overleg gepland en een plan van aanpak opgesteld. Hierbij worden de eventuele voogd, school en andere professionals betrokken. In voorbeelden laten de gezinshuisouders en de gezinsbegeleider zien dat zij hierbij ook goed zicht houden op de veiligheid van de andere jeugdigen in het gezin.

Handelen hulpverleners

Gezinshuisouders kunnen in het gesprek met de inspectie voorbeelden noemen waaruit blijkt dat zij de-escalierend handelen. Gezinshuisouders hebben bijvoorbeeld een stoel in hun eigen slaapkamer staan waar jeugdigen die het nodig hebben op eigen verzoek even kunnen afkoelen of tot rust kunnen komen. Ook hangt er zichtbaar in de keuken een gevoelsthermometer die een van de jeugdigen gebruikt.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Hoofdaannemer QGW biedt alle aangesloten gezinshuizen een training aan met betrekking tot de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Gezinshuismoeder heeft deze training recent afgerond. De gedragswetenschapper vertelt de meldcode te kennen. Vanuit haar eerdere werkervaring kent zij de stappen en heeft zij deze meerdere malen toegepast.

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

Systematisch overleg

De gezinshuisouders en gezinsbegeleider vertellen dat de gezinsbegeleider wekelijks langs komt in het gezin om hen te begeleiden. Ze bespreken dan alle jeugdigen, de ontwikkelingen in het gezinshuis en eventuele bijzondere gebeurtenissen. De gezinsbegeleider bereidt dit overleg voor door kennis te nemen van alle rapportages die de gezinshuisouders over de vijf jeugdigen geschreven hebben. Daarnaast overleggen de gezinsbegeleider en de gedragswetenschapper wekelijks over de jeugdigen. De gezinshuisouders hebben maandelijks persoonlijke begeleidingsgesprekken met de jeugdigen. Hierin worden volgens de gezinshuisouders de doelen besproken en mogen de (oudere) jeugdigen aangeven wat ze wel of niet fijn vinden in het gezinshuis of leuk vinden om te doen.

Zorgplannen

In de dossiers van alle jeugdigen ziet de inspectie een actueel zorgplan waarin doelen staan beschreven. De risico's uit de risicotaxatie ziet de inspectie terugkomen in de zorgplannen en de opgestelde doelen. De doelen zijn concreet en ontwikkelingsgericht geformuleerd. In de cliëntdossiers van de (oudere) jeugdigen in het gezin zijn eigen doelen van de jeugdigen te vinden. De gezinsbegeleider en gedragswetenschapper geven aan dat er binnen zes weken na de plaatsing van een jeugdige een zorgplan opgesteld wordt en een risicotaxatie gemaakt. De gezinshuisouders, gedragswetenschapper en gezinsbegeleider geven aan de hulp jaarlijks te evalueren. Bij de evaluaties worden ouders, voogden en andere professionals betrokken. Uit alle gesprekken blijkt dat er ook met regelmaat multidisciplinaire overleggen zijn over een jeugdige. Deze gaan bijvoorbeeld over een veranderende aanpak of wanneer er aanvullende hulp nodig is voor een jeugdige. Deze gemaakte afwegingen zijn niet terug te vinden in de cliëntdossiers.

Dossiervoering

QGW en de gezinshuisouders hebben afgesproken dat de gezinshuisouders minimaal één rapportage per week van alle jeugdigen maken. De gedragswetenschapper leest met deze rapportages mee. In de cliëntdossiers van de jeugdigen ziet de inspectie meerdere rapportages per week terug.

De inspectie heeft de cliëntdossiers gezien van de jeugdigen die al langere tijd in dit gezin verblijven. In de dossiers ziet de inspectie geen eerdere zorgplannen of verslagen van evaluaties terug. Ditzelfde geldt voor de risicotaxaties. Hoewel er voor elke jeugdige een actuele risicotaxatie opgesteld is zijn er in het cliëntdossier geen eerdere risicotaxaties zichtbaar. De gezinsbegeleider geeft aan dat deze zorgplannen en evaluaties er wel zijn bij de vorige hoofdaannemer waar gezinshuisouders bij aangesloten waren, maar dat zij deze na meermaals verzoek niet ontvangen hebben.

Bij één van de jeugdigen waarbij sprake is van mogelijke onveiligheid zijn er volgens de gezinshuisouders en de gezinsbegeleider afwegingen gemaakt en gesprekken gevoerd. Deze afwegingen met betrekking tot de veiligheid van een jeugdige en de gemaakte afspraken hierover zijn niet terug te vinden in het dossier.

Gezinshuisouders geven aan dat zij niet alle rechten hebben om in het cliëntdossier documenten toe te voegen en daarmee afhankelijk zijn van QGW. Zij vertellen documenten aan te leveren bij QGW en er dan vanuit gaan dat de documenten in de cliëntdossiers worden opgeslagen.

Aandachtspunt

De inspectie verwacht dat alle gemaakte afwegingen of een veranderende aanpak navolgbaar worden vastgelegd in de cliëntdossiers. Naast de gezinshuisouders heeft hoofdaannemer QGW hierin ook een verantwoordelijkheid. De inspectie verwacht van QGW dat zij zorg draagt voor een goed werkend systeem wat een inzichtelijke en doelmatige dossiervoering mogelijk maakt.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.2	Oordeel
 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.	

Deskundigheidsbevordering

De gezinshuisouders en de gezinsbegeleider vertellen dat QGW cursussen aanbiedt voor gezinshuisouders. Zo biedt QGW een cursus over medicatie aan en de cursus meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Gezinshuismoeder vertelt deze cursussen recent gevolgd te hebben. Gezinshuisvader is van plan om in 2024 ook deel te nemen aan cursussen. Gezinshuisouders vertellen hun kennis op peil te houden door te lezen over de problematiek van de jeugdigen die bij hen verblijven in het gezinshuis. Ook hebben gezinshuisouders recent een Webinar van zorgaanbieder ZoZorg gevolgd om hun kennis verder te verbreden. Gezinshuismoeder vertelt dat zij de opleiding Pedagogiek voor tachtig procent heeft afgerond. Daarnaast vertelt de gezinshuismoeder dat zij in februari 2024 het EVC-traject heeft afgerond en dat zij zich binnenkort kan registreren in het SKJ-register. Gezinshuisouders hebben op het moment van toezicht beiden (nog) geen SKJ-registratie.

Verantwoorde hulp

In de verschillende gesprekken hoort de inspectie dat gezinshuisouders zicht hebben op welke hulp zij verantwoord kunnen bieden aan jeugdigen en welke niet. De gezinshuisouders geven bijvoorbeeld aan geen jeugdigen op te kunnen vangen waarbij sprake is van een zware lichamelijke handicap, drugsverslaving of suicidaliteit. Uit de gesprekken en het gezinshuisprofiel blijken duidelijke in- en exclusiecriteria, krachten en valkuilen. Zo geven de gezinshuisouders, de gedragswetenschapper en de gezinsbegeleider aan dat de gezinshuisouders heel betrokken zijn bij de jeugdigen, niet snel opgeven en wanneer dit nodig is blijven zoeken naar een passende aanpak.

De gezinshuisouders en de gezinsbegeleider geven aan dat gezinshuisouders hierin soms hun grenzen kunnen verleggen. De gezinsbegeleider en de gedragswetenschapper vertellen hier goed zicht op te houden en dit mee te nemen in de begeleiding. De inspectie hoort meerdere voorbeelden waarin de gezinshuisouders en QGW aanvullende expertise inschakelen wanneer dat nodig blijkt.

Kwaliteitsdocumenten

De gezinshuisouders en de gezinsbegeleider vertellen dat zij in het elektronisch systeem van QGW toegang hebben tot allerlei protocollen en werkwijzen. Daarnaast is er een interne kennisbank waar gezinshuisouders gebruik van kunnen maken. Bijvoorbeeld als zij meer willen leren over gesprekstechnieken of bepaalde problematiek.

Taakverdeling

De gezinshuisouders, gezinsbegeleider en gedragswetenschapper vertellen dat de taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn. De gezinshuisouders maken een aanzet voor de zorgplannen, risicotaxaties en de doelen maar de gedragswetenschapper is te allen tijde eindverantwoordelijk. Uit de gesprekken met de gezinshuisouders en de gedragswetenschapper wordt duidelijk dat de gedragswetenschapper regelmatig aanpassingen of verbeteringen doorvoert in zorgplannen of risicotaxaties.

VOG

De inspectie heeft van beide gezinshuisouders een actuele en bij hun functie passende verklaring omtrent gedrag (VOG) gezien.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

Lerend vermogen

Uit de gesprekken met de gezinshuisouders, gedragswetenschapper en gezinsbegeleider blijkt dat gezinshuisouders een lerende houding hebben. Allen geven voorbeelden van situaties waarin gezinshuisouders feedback vragen of feedback gebruiken om de hulp te verbeteren. Ook tijdens het inspectiebezoek ziet de inspectie deze houding bij de gezinshuisouders terug. Een voorbeeld hiervan is dat de gezinshuisouders naar aanleiding van het inspectiebezoek contact hebben gezocht met de vertrouwenspersoon en op korte termijn een afspraak hebben ingepland, omdat deze nog niet langs geweest is in het gezinshuis.

De gedragswetenschapper en de gezinsbegeleider noemen gezinshuisouders betrokken (ze weten wat er speelt), transparant, actief in hun communicatie en hebben een reflectieve houding. Zo trekken gezinshuisouders volgens de gedragswetenschapper aan de bel wanneer er iets aan de hand is, overleggen met betrokkenen, kunnen kijken naar hun eigen aandeel en voeren concrete verbeteracties door.

De gedragswetenschapper vertelt dat er procesmatig en effectief gewerkt wordt vanuit de PDCA cyclus. Dit komt standaard terug in de werkprocessen die er al zijn vanuit QGW. Dit maakt volgens de gedragswetenschapper dat de gezinshuisouders echt gezinshuisouders kunnen zijn.

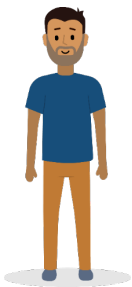
Incidenten

Hoofdaannemer QGW heeft richtlijnen en afspraken over de werkwijze rondom incidenten. Zo heeft QGW een protocol en een beslisboom opgesteld die de gezinshuisouders ondersteunen bij het melden van incidenten. De gezinshuisouders geven aan de beslisboom en het protocol recent gebruikt te hebben toen één van de jeugdigen boos werd en gezinshuismoeder wilde slaan. Wanneer er een incident plaatsvindt wordt er door gezinshuisouders contact opgenomen met de gezinsbegeleider en vullen zij een incidentformulier in.

De gezinshuisouders, gedragswetenschapper en gezinsbegeleider bespreken het incident altijd na. Zij vertellen de inspectie in zo'n bespreking aandacht te hebben voor leren en verbeteren. In het dossier van één van de jeugdigen ziet de inspectie een ingevuld incidentformulier waar duidelijke verbeterpunten in terugkomen. Hoofdaannemer QGW bespreekt daarnaast alle incidenten in de bestuurlijke overleggen. Zij geven aan als organisatie te klein te zijn voor grote analyses, maar proberen wel te kijken naar trends of ontwikkelingen waar zij van kunnen leren en de zorg in kunnen verbeteren.

In- en tegenspraak

In de gesprekken met de gezinshuisouders, gedragswetenschapper en gezinsbegeleider hoort de inspectie voorbeelden terug waaruit blijkt dat er sprake is van in- en tegenspraak. De gedragswetenschapper die tijdelijk vervangt en nieuw is binnen de organisatie vertelt dat zij verbeterpunten signaleert en deze open kan bespreken met hoofdaannemer QGW. Ook wordt hier door QGW actief naar gevraagd volgens de gedragswetenschapper. De gezinsbegeleider vertelt dat hij regelmatig een andere mening heeft en feedback geeft aan gezinshuisouders tijdens de begeleiding. De gezinsbegeleider vertelt dat er recent sprake was van beëindiging van extra begeleiding van één van de jeugdigen bij een zorgboerderij. De gezinsbegeleider is niet meegegaan in het plan van gezinshuisouders om alle taken (vanuit betrokkenheid) op zich te nemen, omdat deze extra hulp juist noodzakelijk was voor de ontwikkeling van de jeugdige en ter ontlasting van gezinshuisouders.

“Gezinshuisouders vinden het fijn om te sparren, luisteren naar de mening van anderen en stellen zich reflectief op”

Gezinsbegeleider

Audit

Hoofdaannemer QGW werkt met de certificering vanuit HKZ Zorg en Welzijn (ISO 9001). Op het moment van toezicht is het gezinshuis nog niet HKZ-gecertificeerd. Zowel de interne als de externe audit staan in de maart en april 2024 gepland.

Norm 3.4		Oordeel
	De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.	

Klachten

Het gezinshuis gebruikt de klachtenregeling van hoofdaannemer QGW. Hier kunnen jeugdigen en ouders gebruik maken van de interne klachtenregeling van QGW of zich rechtstreeks en laagdrempelig wenden tot een onafhankelijke klachtencommissie Klachtenportaal Zorg. Volgens de gezinsbegeleider wordt er tijdens de intake aan jeugdigen en ouders vertelt over de klachtenregeling. Het gezinshuis geeft aan nog geen klachten te hebben ontvangen, en wanneer dit wel zo is door te verwijzen naar de website van QGW.

Vertrouwenspersoon

Het gezinshuis is aangesloten bij Zorgbelang. Op die manier faciliteert zij toegang tot een onafhankelijke vertrouwenspersoon. De gezinshuisouders vertellen dat op het moment van toezicht nog geen vertrouwenspersoon het gezinshuis heeft bezocht. De reden hiervoor zou het zwangerschapsverlof van de betreffende vertrouwenspersoon zijn. De gezinshuisouders vertellen daarnaast dat de jeugdigen niet op de hoogte zijn gesteld van de beschikbaarheid van een onafhankelijke vertrouwenspersoon. De gezinshuisouders hebben de inspectie laten weten dat direct na het toezicht contact is geweest met Zorgbelang en dat een eerste afspraak met de vertrouwenspersoon gepland staat.

Aandachtspunt

Volgens de Jeugdwet moet de klachtenregeling op een passende wijze onder de aandacht gebracht worden bij jeugdigen en hun ouders. De inspectie verwacht dat het gezinshuis de jeugdigen en hun ouders actief informeert over de toegang tot een (onafhankelijke) klachtencommissie en onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Gesinshûs In Nij Begjin uit op 6 februari 2024. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met twee jeugdigen.
- Gesprek met de gezinshuisouders, tevens bestuurders van het gezinshuis.
- Gesprek met de (vervangend) gedragswetenschapper QGW.
- Gesprek met de gezinsbegeleider, tevens bestuurder van hoofdaannemer QGW.
- Controle op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van de gezinshuisouders.
- De check van alle vijf de dossiers van de jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en –beoordelingen. Hierbij was een van de gezinshuisouders aanwezig.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten.
- Analyse van de volgende documenten:
 - Gezinshuisprofiel
 - Intakeformat
 - Klachtenregeling QGW

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl